

*Жумабаева М.Н.,
Ақпараттық жүйелер мамандығының студенті,
Байтурсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті,
Қазақстан, Қостанай
Байманкулов А.Т., ғылыми кеңесші,
физика – математикалық ғылымдарының докторы, профессор,
А. Байтурсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті,
Қазақстан, Қостанай*

**«ФАРМАЦЕВТИКАЛЫҚ КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТТЕРІН
ОҢТАЙЛАНДЫРУДЫҢ ИНТЕГРАЦИЯЛАНҒАН
ТЕХНОЛОГИЯСЫ» БАҒДАРЛАМАСЫ**

Бұл мақалада фармацевтикалық компания қызметтерін оңтайландырудың интеграцияланған технологиясы бағдарламасының дамуы сипатталған. Бағдарлама кез-келген падаланушыға қол жетімді.

Қолданыстағы көптеген ақылы сервистерге балама ретінде әзірленген бағдарлама түрі.

Кілт сөздер: бағдарлама, дерекқор, интернет, анықтамалық, қызмет.

*Zhumabayeva M.N.,
Student of the specialty information systems,
Kostanay Regional University named after A. Baitursynov,
Kazakhstan, Kostanay
Baimankulov A.T., scientific consultant,
doctor of physical and mathematical sciences, professor,
Kostanay Regional University named after A. Baitursynov,
Kazakhstan, Kostanay*

**THE PROGRAM "INTEGRATED TECHNOLOGY FOR
OPTIMIZING THE ACTIVITIES OF A PHARMACEUTICAL
COMPANY"**

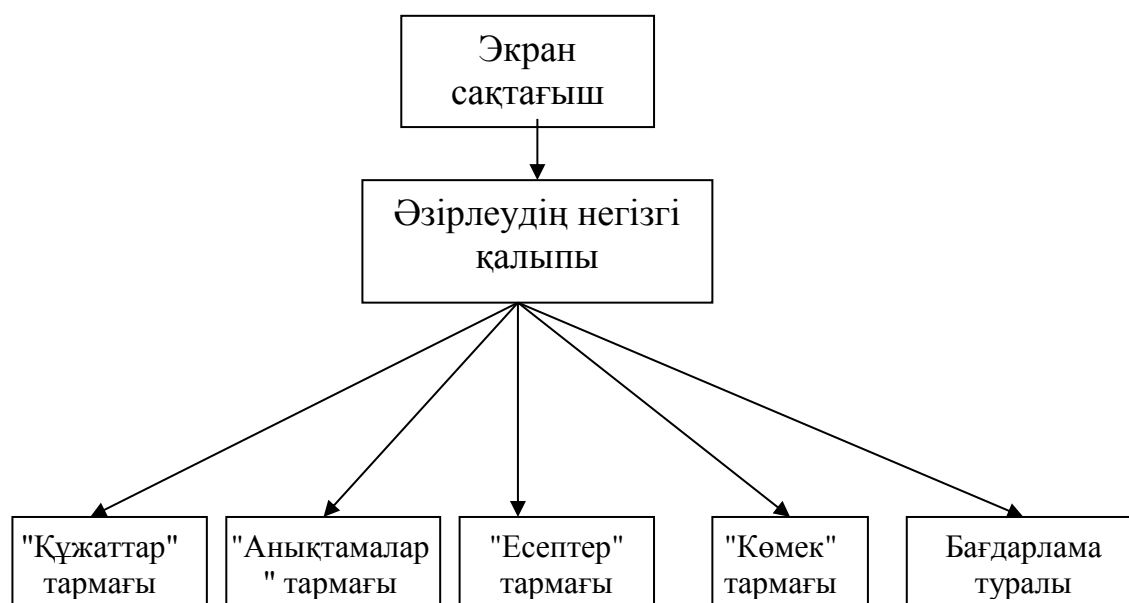
This article describes the development of an integrated technology program for optimizing the services of a pharmaceutical company. The program is available to any user.

*A type of program developed as an alternative to most existing paid services.
Keywords: program, database, Internet, directory, service.*

Дәрі - дәрмектерді есепке алу болғандықтан, алғашқы кадам автоматтандырылған жұмыс орындарын құрудың негізгі принциптерін зерттеу және түсіну болды. Талдау нәтижелері бойынша құрылған автоматтандырылған жүйенің сәтті жүзеге асырылуы көбіне байланысты болатын ерекшеліктер анықталды[1].

Delphi-де белгілі бір мәселені шешу қажет болған жағдайда, мәселені "нөлден" шешпес бұрын, әрқашан ұқсас фирмалар жасаған еркін таратылатын немесе коммерциялық компоненттердің тізімін қарау ұсынылады. Қазіргі уақытта мұндай фирмалардың саны өте көп. Көптеген адамдар Delphi-де корпоративті мәліметтер базасына қосымшаларды да, мысалы, ойын бағдарламаларын да бірдей сәтті жазуға болатынына сенбейтін шығар[2].

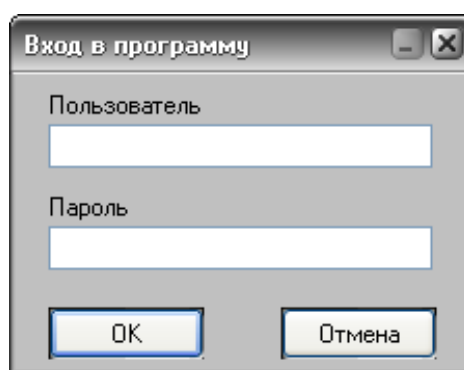
ТМЦ – тауарлық-материалдық құндылықтардың аналитикалық есебін жүргізуге арналған "тауарларды, материалдарды және дайын өнімді сақтау есебі" бағдарламасынан бастайық. Есепке алудың негізгі қағидаты-бұл, әрине, тауарлық-материалдық құндылықтардың атаулары көрсетілген бухгалтерлік есептің қосалқы шоттарының заңнамалық жиынтығын қолдана отырып, материалдық жауапты тұлғаларды бөліп көрсете отырып, қоймалардағы есеп. [3].Бағдарламаның құрылымы және автоматтандырылған ақпараттық – іздестіру жүйесінде іске асырылған нысандар арасындағы байланыстарды блок – схемалар түрінде ұйымдастыру 1,2 суреттерде келтіріледі

1 Сурет - Бағдарламаның жалпы құрылымы

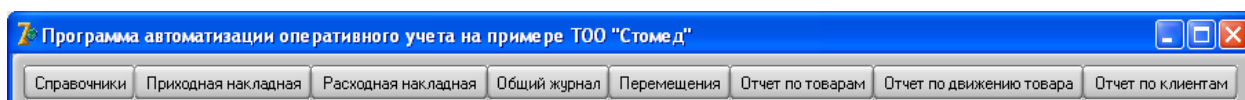
Пайдаланушы нұсқаулығы

Furniture дерекқорының негізгі файлын жүктегеннен кейін.exe экранда автоматты түрде пайдаланушыға дерекқорды жүктеу процесі туралы ақпарат беретін экран пайда болады. Жүктеу кезінде деректердің тұтастығы тексеріледі және деректер файлының жолы, Ғаламдық айнымалыларды анықтау және т.б. сияқты негізгі дерекқор параметрлері инициализацияланады. Тексеру процесі аяқталғаннан кейін пайдаланушы мен парольді сұрайтын тілқатысу терезесі пайда болады (3 суретті қараңыз). Парольді дұрыс енгізгеннен кейін ғана негізгі мәзір жасалады және мәліметтер базасы жұмыс істеуге дайын.

3 Сурет - Пайдаланушының сұранысы мен пароль терезесі

Бағдарламаны іске қосқан кезде басқару тақтасындағы түймелері бар негізгі форма пайда болады, оның пәрмендерін қолдана отырып, пайдаланушы әртүрлі жұмыс нұсқаларын таңдай алады (4 - суретті қараңыз).

4 Сурет - Бағдарламаның негізгі мәзірі

Панельде сегіз басқару батырмасы бар:

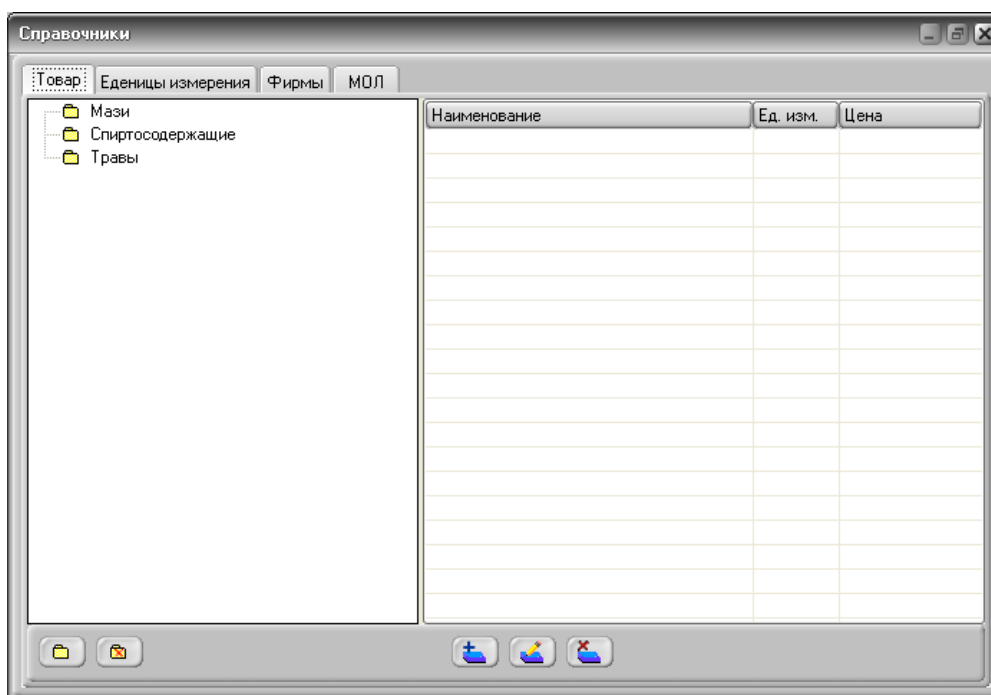
- "Анықтамалықтар";
- "Приходная накладная";
- "Шығыс жүкқұжаты";
- "Жалпы журнал";
- "Орын ауыстыру";
- "Тауарлар бойынша есеп";
- "Тауардың қозғалысы бойынша есеп";
- "Клиенттер бойынша есеп";

Анықтамалықтармен жұмыс

"Анықтамалықтар" санатын таңдау кезінде пайдаланушының алдында "Тауарлар", "Өлшем бірліктері", "Фирмалар", "МОЛ" төрт беті бар анықтамалықтар нысаны пайда болатын терезе ашылады. Анықтамалық

формаларда қосу және өңдеу әрекеттері жаңа нысанда орындалады. Анықтамалықтардың негізгі міндеттері формаларға қосу және өңдеу жаңа нысанда жүзеге асырылады.

Қажетті бетті таңдау арқылы пайдаланушы деректерді енгізе алады (5 суретті қараңыз). Компанияның барлық анықтамалық ақпараты бетбелгілерде орналасқан. Бұл каталогта сіз барлық ақпаратты қарап қана қоймай, жаңасын қосып, барын өзгерте немесе қажетсізді жоя аласыз.

5 Сурет - "Анықтамалықтар" нысаны

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

- 1 Фаронов В.В., Шумаков П.В. Delphi. Руководство разработчика баз данных. – М.: «Нолидж», 2001.- 640 с.
- 2 Праг, Керри, Н., Ирвин, Майкл, Р. Access 2002. Библия пользователя.: Пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2004. – 1216 с.: ил.
- 3 Жаров А. Железо IBM. – М.: «МикроАрт», 2004. – 336 с.
- 4 Гавердовский А. Концепция построения систем автоматизации документооборота // Открытые системы. - 1997. - №1. - с.29 – 34